

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/244/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118351241
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6118351241.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci navrhovateľky MUDr. R. E., rodenej K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Banská Bystrica, X. 3, právne zastúpená X. & MESSINGEROVÁ s.r.o., so sídlom Banská Bystrica, Horná Strieborná 4 a manžela navrhovateľky Mgr. Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX/X, W. 2, Česká republika, právne zastúpený JUDr. Pavlom Torňošom, advokátom so sídlom Bratislava, Tomáškova 50/D, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej R. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, za účasti komisára pre deti, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo navrhovateľky MUDr. R. E., rod. H., nar. XX.XX.XXXX a manžela Mgr. Q. E., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa XX.XX.XXXX v W., Česká republika, zapísané v knihe manželstiev Ministerstva vnútra SR - osobitná matrika Bratislava vo zv. OM/XX ročník XXXX na strane XXX pod poradovým číslom XXX r o z v á d z a.

II. Súd maloletú R. E., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach samostatne.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej R. E., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 230 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Súd u p r a v u j e styk otca s maloletou R. E., nar. XX.XX.XXXX na:

1/ každý párny týždeň v roku v piatok od 15.30 h do 18.30 h, v sobotu od 14.00 h do 18.30 h, v nedeľu od 11.00 h do 15.30 h,

2/ každý nepárny rok počas zimných prázdnin od 25.12. do 29.12. denne od 10.00 h do 18.30 h a každý párny rok od 29.12 do 02.01. denne od 10.00 h do 18.30 h,

3/ každý nepárny rok počas jarných prázdnin od pondelka do piatka denne od 10.00 h do 18.30 h,

4/ každý párny rok počas veľkonočných prázdnin od piatka do pondelka denne od 10.00 h do 18.30 h,

5/ každý rok počas letných prázdnin od 01.07. do 16.07. denne od 10.00 h do 18.30 h a od 01.08. do 15.08. denne od 10.00 h do 18.30 h.

V. Otec je o p r á v n e n ý maloletú v stanovené dni a hodiny od matky prevziať pred vchodom do obytného domu matky a p o v i n n ý maloletú matke v stanovené dni a hodiny odovzdať pred vchodom do obytného domu matky.

VI. Matka je p o v i n n á maloletú na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletou umožniť.

VII. Súd u k l a d á rodičom maloletej R. E., nar. XX.XX.XXXX povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka návrhom podaným dňa 19.10.2018 sa domáhala rozvodu manželstva z dôvodu, že s manželom nežijú v spoločnej domácnosti približne od júna 2015, kedy sa z ich spoločnej domácnosti odsťahoval. Ich manželstvo bolo od začiatku komplikované, nakoľko majú obidvaja rozdielne názory na život, vo fungovaní v ich najbežnejších veciach. Manželstvo uzatvárali pod tlakom v čase, keď manželovi oznámila, že je tehotná, ktorý sa však v úvode uzavretiu manželstva bránil. S manželom majú rozdielne názory aj na výchovu ich maloletej dcéry. Manžel bol už počas obdobia, kedy žili v jednej domácnosti k nej agresívny, nemal problémy ju fyzicky napadnúť a dať jej facku. S manželom ju v podstate nič nespája, okrem ich dcéry. Prakticky od júna 2015 nielen, že spolu nežijú v jednej domácnosti, ale spolu ani nehospodária, intímne nežijú a ich komunikácia je výlučne obmedzené len ohľadom ich maloletej dcéry, a tá je komplikovaná. Má za to, že vzájomné vzťahy sú natoľko rozvrátené, že nie je možná náprava ich spolužitia, a tak reálna záchrana ich manželstva. Ich manželstvo si neplní svoje funkcie, a ani svoj účel a vzhľadom na už uvedené, ani nemožno od nich očakávať obnovenie manželského spolužitia. Na čas po rozvode navrhla súdu upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletej tak, že maloletá sa zverí do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach, otec bude povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 250 eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca a zároveň bude otec oprávnený stretávať sa s maloletou každý párny víkend v mesiaci v sobotu od 14.00 h do 17.00 h a v nedeľu od 11.00 h do 14.00 h za jej prítomnosti. Zverenie maloletej a úpravu styku otca s maloletou na čas po rozvode odôvodnila tým, že otec sa o ich dcéru nikdy samostatne nestaral a nikdy sa nepodieľal na chode domácnosti so zabezpečením všetkých potrieb ich maloletej dcéry. Maloletej bol diagnostikovaný Aspergerov syndróm. V dôsledku uvedenej diagnózy sa ich dieťa nevie zaradiť ani v procese predškolskej výchovy v rámci materskej škôlky, preto bola nútená zabezpečovať všetky jej potreby individuálne, s prihliadnutím na jej vek a diagnózu. Ich dcéra vníma otca veľmi svojským spôsobom vzhľadom na to, že sú spolu veľmi málo. Manželova rodina sú pre ich dcéru cudzí ľudia. Ich dcéra má typické ťažkosti v rámci socio-komunikačného kontextu, jej správanie je v poriadku, pokiaľ sa dodržiavajú všetky stereotypy, na ktoré je zvyknutá, ktoré si vynucuje, a na ktorých trvá. Otec popiera akúkoľvek existenciu ochorenia ich dcéry bez dôvodu. V súčasnosti sa otec stretáva s dcérou každý druhý víkend v sobotu od 14.00 h do 17.00 h a v nedeľu od 11.00 h do 14.00 h. Na takto uvedený styk bolo vydané Okresným súdom Banská Bystrica, spis. zn. 37P/291/2017 neodkladné opatrenie, ktoré nie je právoplatné. Ich dcéra, vzhľadom na diagnózu, akonáhle nemá v rámci jej každodenných stereotypov to isté, je v podstate nezvládnuteľná a jej správanie je úplne mimo bežnú normu. Nakoľko otec v úvode nejavil záujem o ich dcéru, tá ho vníma veľmi svojským spôsobom, a keďže je na ňu aj vzhľadom na jej diagnózu naviazaná, jednoducho vyžaduje jej prítomnosť stále. Jediná osoba, ktorá ju vie zvládnuť bez jej prítomnosti je jej matka, ktorá jej s dcérou pomáha v čase, keď je v práci. Do budúcnosti nevyklučuje možnosť stretávania sa ich dcéry s otcom bez jej prítomnosti, ale nateraz vzhľadom na jej diagnózu, ale aj vek, si to reálne nevie predstaviť. Otec neprispôbil svoje správanie, ako aj skutočnosti v bežnom živote diagnóze ich maloletej dcéry, túto ignoruje, popiera existenciu diagnostikovaného ochorenia ich dcéry. V období od januára do septembra 2017 videl ich dcéru dokopy len počas 4 víkendov, kedy mu ju prišla ukázať do Prahy. V období od októbra 2018 do marca 2018, na základe vlastného rozhodnutia, otec sa vôbec nestretával s ich dcérou. Po podaní návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, teda niekedy ku koncu roka 2017, začal otec na maloletú pravidelne finančne prispievať sumou 200 eur. Otec sa s maloletou stretáva každý druhý víkend, zatiaľ za jej prítomnosti. Otcovi umožňuje stretávanie aj nad rámec v prípade choroby alebo akejkoľvek inej objektívnej skutočnosti, dáva otcovi náhradný termín po dohode s ním. Vzhľadom na diagnózu ich dcéry a jej zdravý psychický a harmonický vývin je názoru, že pri úprave styku otca s ich dcérou, je nevyhnutná jej prítomnosť. S dcérou navštevuje neurologickú ambulanciu z dôvodu porúch spánku, psychologickú a psychiatrickú ambulanciu z dôvodu

porúch správania a diagnostikovaného Aspergerovho syndrómu, ako aj gastroenterologickú ambulanciu z dôvodu gastroezofageálnej refluxnej choroby pažeráka a intolerancie laktózy, kvôli čomu má ich dcéra upravené diétne stravovanie. K navrhovanej výške výživného uviedla, že jej príjem je cca 600 eur, mesačné výdavky na maloletú sú vo výške 505 eur, otec je konateľom a spoločníkom v spoločnostiach V. s.r.o. a P. P. s.r.o., tiež podniká ako fyzická osoba, je vlastníkom bytu a poľnohospodárskej pôdy, v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, pod spis. zn. 37P/291/2017 uviedol, že jeho príjem je 1.000 eur.

2. Navrhovateľka k návrhu pripojila sobášny list, z ktorého vyplynulo, že s manželom uzavreli manželstvo dňa 18.10.2013, a je zapísané v knihe manželstiev Ministerstva vnútra SR - osobitná matrika Bratislava, zväzok OM/XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX, z manželstva pochádza maloletá R. E.. Z predloženej služobnej zmluvy vyplýva, že matka od 01.09.2017 je zamestnaná na služobnom úrade Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici, z potvrdenia detského psychiatra MUDr. M., datovaného dňa 24.05.2018 vyplýva, že maloletá bola dňa 19.04.2018 vyšetrená v psychiatrickej ambulancii, bolo vyslovené podozrenie na Aspergerov syndróm. Uvedená diagnóza sa potvrdila aj ďalším psychologickým špecializovaným vyšetrením v Trnave, dňa 17.05.2018. Stav maloletej si vyžaduje stabilizované a stabilné sociálne prostredie. Detský psychiater sa vyjadril, že považuje za najvyššiu dôležitú starostlivosť jedným rodičom, matkou, u ktorej sú lepšie predpoklady k výchove. Výchova dieťaťa s Aspergerovým syndrómom je komplikovaná, náročná, má byť jednotná, s jasne stanovenými a dodržiavanými pravidlami. Z ďalšieho potvrdenia detského psychiatra MUDr. M., datovaného dňom 09.10.2018 vyplynulo, že detský psychiater do vypracovania znaleckého posudku neodporúča kontakt, teda stretávanie sa dieťaťa s otcom bez prítomnosti matky. Z lekárskeho posudku vypracovaného posudkovým lekárom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, datovaného dňa 20.09.2018 vyplynulo, že maloletá trpí Aspergerovým syndrómom, so sťažnou adaptáciou na nové prostredie a poruchami správania, a preto bolo určené MFP 50 %. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 03.10.2018 bolo vyhovené žiadosti o vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodom podanou maloletou, v zastúpení matkou. Zo správy z vyšetrenia maloletej klinickým psychológom PhDr. F. Q., PhD., zo mája 2018 vyplynul záver, že maloletá trpí poruchou autistického spektra - Aspergerov syndróm, a bolo preto odporúčané priznanie preukazu ZŤP, priznanie predĺženého rodičovského príspevku, príspevku na individuálnu prepravu, parkovací preukaz.

3. Manžel navrhovateľky v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 25.01.2019 s rozvodom manželstva nesúhlasil, žiadal ho zamietnuť z dôvodu, že nie je v záujme maloletého dieťaťa, ako aj práva dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Matkou uvedené skutkové tvrdenia vo veci rozvratu manželstva považuje za klamstvá, k tvrdeniam nepredložila žiadne dôkazy, a v danom prípade sa jedná o projekciu matkiných predstáv a fikcií. Je zrejmé, že matka má z detstva zažitú sociálne vzory pochádzajúce z jej rodinného prostredia, nakoľko vyrastala v rozvrátenej rodine, a preto považuje za normálne, že maloleté dieťa bude vyrastať bez styku s otcom, odvolávajú sa na diagnostikovanie Aspergerovho syndrómu a potrebu akceptovania stereotypov a prostredia, na ktoré je dieťa zvyknuté, avšak bez opomenutia ponecháva skutočnosť, že maloletú matka vo veku 3 rokov vytrhla zo zažitého sociálneho prostredia rodiny a bydliska v Prahe. Matka bez akejkoľvek sebareflexie v návrhu uvádza nepravdivé tvrdenia, ktoré si navzájom odporujú, napríklad manželstvo uzatvárala pod tlakom v čase, keď bola tehotná, avšak na druhej strane tvrdí, že sa manželstvu bránil, je agresívny na ňu a ďalej tvrdí, že maloletá ho vníma špecificky, lebo sú spolu málo, popiera existenciu predmetného ochorenia u maloletej bez dôvodu, ignorujúc ju, neprispôbil sa stavu a diagnóze maloletej dcéry, maloletá reaguje na neho svojsky a jediná osoba, ktorá vie maloletú zvládať, keď je matka v práci, je stará matka (matka navrhovateľky). Je názoru, že matka rovnaký, nezdravý model neúplnej rodiny a zažitú vzory (matka a maloleté dieťa otca k výchove dieťaťa nepotrebuje, nakoľko iný model vo svojom okolí nepoznala), rovnaký stereotyp sa pokúša vnútiť maloletej keď nie inak, tak formou diagnóz a dočasných obmedzení jeho styku s maloletou, a to bez jej prítomnosti. Otec poprel tvrdenie matky, že mu len nateraz odmieta styk s maloletou bez jej prítomnosti, avšak do budúcnosti to vie akceptovať. Pochybnosť v matkinom tvrdení nadobudol z doterajšieho správania matky, keď odmietala uzavrieť rodičovskú dohodu a produkuje rôzne diagnózy, ktoré majú byť na ťarchu jeho styku s maloletou, avšak neboli na ťarchu jej, jej hazardu pri cestovaní a presťahovaní dcéry z Prahy do Banskej Bystrice. Je zrejmé, že úmysel matky je jednoznačný a čas ukáže, že matka sa „únosom“ maloletej do Banskej Bystrice jednoznačne snaží oddeliť maloletú od neho a jeho rodiny, čo je konanie v rozpore so záujmom maloletej. Od veku 2 mesiacov maloletej do veku jej 2 rokov, bola maloletá s matkou nepretržite v Prahe. Vypomáhali jej 2 opatrovateľky na

„full time“, aby matka mohla študovať. Následne v 3. roku veku maloletej, začala svokra dochádzať do Českej republiky a vypomáhať matke a matka začala jazdiť na Slovensko, kde bez jeho vedomia zostala. Matka vo veku 2,5 roka do 3,5 roka maloletej jazdila do Prahy z Banskej Bystrice len v období skúšok. Matku žiadnym spôsobom, ani v náznaku nenapadol. V Banskej Bystrici si prenajal byt, aby v ňom mohol s maloletou žiť. Matka si je plne vedomá, že navrhovaný rozsah a spôsob styku bude mať za následok nedostatočné vybudovanie si sekundárnej sociálnej väzby maloletej na neho a jej postupné odmietanie ho, čo dúfa, že súd, ani úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nedovolí. Na tvrdenia ohľadom nemožnosti zverenia maloletej do jeho starostlivosti, resp. striedavej starostlivosti, resp. ako dôvod, prečo sa s maloletou nemal stretávať len 12 hodín za mesiac za prítomnosti matky, matka dokladá dôkazy, a to lekárske správy, ktoré matka mu doposiaľ nepredložila, správy získala bez jeho spoluúčasti na lekárskom vyšetrení, neinformovala ho o tom, že sa s maloletou zúčastní lekárskeho vyšetrení, nežiadala po ňom, aby sa odborných vyšetrení zúčastnil, pričom z týchto lekárskeho nálezov odvodzuje, že nie je v záujme maloletej, aby sa jeho styk s maloletou realizoval bez jej prítomnosti. Maloletá bude mať už 5 rokov, a stále nechodí do materskej škôlky, z čoho následky môžu byť fatálne. Nie je pravdou, že maloletá nezvláda kontakt s ním alebo s rovesníkom, naopak, maloletá styk vyhľadáva a sa v ňom maloletej darí. Nie je pravdivé tvrdenie, že maloletá vyrastala v Českej republike bez otca. Navrhovateľka (sama vzdelaním lekárka) je schopná doslova produkovať maloletej diagnózy, a v tak závažných veciach dovoliť, aby bolo maloleté dieťa vyšetrené bez prítomnosti otca, aby bolo rozhodnuté od stola bez toho, aby MUDr. M. uviedla, ako maloletá reaguje na neho, to všetko bez osobného kontaktu maloletej s ním, na základe videí predložených a naaranžovaných matkou. Nie je mu zrejme, na základe čoho MUDr. M. neodporúča kontakt a stretávanie maloletej s ním bez prítomnosti matky, a to do vypracovania znaleckého posudku. Pokiaľ by naozaj diagnóza „Asperger“ bola skutočne najväčšou pohromou, aká podľa názoru matky maloleté dieťa postihlo, tak pre „klud“ matky je potrebné uviesť, že táto diagnóza, aj keby sa zakladala na pravde, maloleté dieťa v kontakte neobmedzuje, ba naopak, kontakt dieťaťa s otcom a napríklad aj vo forme tzv. striedavej osobnej starostlivosti priamo vyžaduje. Matka po viac ako roku konania sa v preukázateľnom jeho styku s maloletou mu stále zabraňuje v styku s maloletou osamote. Z právnych stanovísk súdnych rozhodnutí vyplýva, že v prípade, ak je u maloletého dieťaťa diagnostikovaný „Aspergerov“ syndróm, nie je vylúčené, aby mal otec styk s maloletým dieťaťom bez asistencie matky a naopak, je to v záujme maloletej aj s prihliadnutím na jej ďalší psychický vývin. Považuje matkou predložené dôkazy, a to lekárske nálezy ako dôkazy, ktoré sú nezákonne získané, a preto žiadal, aby súd na ne neprihliadol. Predmetné dôkazy matka získala bez jeho spoluúčasti a jeho súhlasu na lekárskom vyšetrení, neinformovala ho o tom, že sa s maloletou zúčastňuje lekárskeho vyšetrení, nežiadala ho, aby sa lekárskeho vyšetrení zúčastnil, bol posudzovaný stav bez toho, aby sa mal možnosť k vyšetreniu vyjadriť, a aby sa skúmali reakcie maloletej a jeho. Tento postup len preukazuje, že matka ho neinformuje riadne a včas o zdravotnom stave maloletej, čo však plne zapadá do jej zaužívaného rodinného stereotypu (otec je v rodine len prvkom na platenie alimentov). Matka v návrhu neuviedla dôvody preukazujúce to, že nie je schopný zaistiť potreby maloletej v takej miere, ako si vyžaduje jej potvrdená diagnóza. On má vytvorené porovnateľné prostredie s prostredím, kde maloletá teraz s navrhovateľkou a jej matkou žije, pričom poukázal na to, že matka okrem práce sa prihlásila aj na externé štúdium. Komunikácia matky vo vzťahu k nemu je v súčasnej dobe averzívna, so snahou zmanipulovať ho do sporov. Jeho komunikácia s maloletou bez prítomnosti matky je zo strany matky žiadúca, čo v konečnom dôsledku bude viesť k vzniku syndrómu „zavrhnutého rodiča“. Matka pri ňom chorobne presadzuje svoju predstavu v starostlivosti o maloletú, jej správanie vykazuje znaky manipulácie a účelom je jeho postupné vytesnenie podľa vzoru matkinho zaužívaného výchovného stereotypu v jej rodine. Jej snaha je oslabiť emočný vývoj maloletej k svojmu otcovi, čo vytvára vznik tzv. falošnej selfy. Má zabezpečené vhodné výchovné prostredie a maloletá by vôbec nebola vytrhnutá z výchovného prostredia, nakoľko urobil všetky opatrenia, aby zabezpečil obdobné, prinajmenšom vhodnejšie výchovné prostredie pre maloletú v mieste, kde maloletá v súčasnosti žije. Matkou uvádzané odôvodnené potreby maloletej v návrhu považoval za nadhodnotené.

4. Manžel navrhovateľky k vyjadreniu pripojil podnájomnú zmluvu uzavretú s ním dňa 24.01.2018, z ktorej vyplývalo, že má prenajatý 1-izbový byt s dohodnutým nájomom vo výške 290 eur, s dobou nájmu určitou, od 01.02.2018 do 31.01.2019, nájomnú zmluvu zo dňa 30.06.2017, na základe ktorej má otec v Českej republike prenajatý byt 1+1 o výmere 35,43 m² od 01.07.2017 do 31.12.2017 dohodnutý nájom vo výške 6.568 Kč.

5. Opatrovník v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 01.04.2019 odporúčal súdu nariadené pojednávanie odročiť do doby, kým nebude vypracovaný znalecký posudok nariadený v konaní vedenom

pod spis. zn. 37P/291/2017. Z vyjadrenia opatrovníka vyplynulo, že bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti otca v 1-izbovom prenajatom byte na adrese Banská Bystrica, Na L. XX. Sociálnym šetrením v domácnosti matky bolo zistené, že pre maloletú má vytvorené vhodné podmienky pre jej všestranný vývoj. V čase sociálneho zisťovania nezistili žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloletú. Pri sociálnom šetrení bola prítomná maloletá, ktorá bola spontánna, nosila hračky, ukazovala ako bábiky plačú, ako je bábika chorá, ako ciká. Matka napriek tomu, že odpovedala na otázky v rámci pohovoru, dokázala sa s maloletou stále hrať, venovať sa jej, keďže si maloletá vyžadovala 100 % pozornosť. Bola zjavná citová väzba maloletej na matku, nakoľko sa k matke opakovane spontánne pritulila a dožadovala sa pozornosti. Matka pri pohovore uviedla, že maloletá bude navštevovať Materskú školu S., pričom zatiaľ navštevuje v rámci zariadenia tvorivé dielničky. Následne bude navštevovať škôlku, ktorá pripraví maloletú na nástup do školy. Opatrovník k ich písomnému vyjadreniu pripojil správu z poradensko-psychologického procesu datovanú dňom 15.03.2019, z ktorej vyplynulo, že v rámci rodičovskej komunikácie sa názory rodičov rozchádzajú v tom, že matka vníma, že otcovi poskytuje dostačujúce informácie o dieťati, čo otec aj prijíma, ale má pocit, že pre neho sú informácie nedostačujúce. Požadoval by konkrétne informácie o zdravotnom stave maloletej, a tiež o materskej škole. Otcovi bolo v rámci poradenského procesu vysvetlené, že má právo informovať sa o dieťati aj sám u lekára alebo v materskej škôlke. Pre otca nebola táto možnosť prijateľná a chcel, aby ho o týchto veciach informovala matka maloletej. Problémy v komunikácii vznikajú z toho, že obsah komunikácie vníma každý rodič odlišne (matka má pocit, že informácie sú dostatočné a korektné, otec vníma informácie ako nedostatočné). Ku kontaktu otca s maloletou rodičia uviedli, že naďalej kontakt prebieha v prítomnosti obidvoch rodičov a maloletej. Tento kontakt hodnotia ako „harmonický“, v prítomnosti dieťaťa nedochádza ku konfliktom. Nezhody pramena z časového hľadiska, čo znamená, že otec má pocit, že s maloletou trávi málo času (stále hovorí, že pre neho je 12 hodín mesačne nedostatočné). Namíeta aj kontakt za prítomnosti matky, má záujem, aby bol s dieťaťom aj osamote. Obaja rodičia sa zhodli na tom, že aj keď kontakt s dieťaťom prebieha za prítomnosti obidvoch rodičov, matka nezasahuje do vzťahov otec - dieťa a stojí ďalej. Matka ponecháva interakciu len medzi dieťaťom a otcom. Otec trvá na časovo širšom kontakte s maloletou a bez prítomnosti matky. Správa konštatuje, že spolupráca s rodičmi maloletej nie je podmienená záujmami maloletej, ale potrebami samotných rodičov. V poradenskom procese (klient - psychológ) a aj medzi rodičmi navzájom absentujú základné podmienky procesu a spolupráce ako je úcta, dôvera, rešpekt, vzhľadom k čomu poradenský proces nie je nápomocný.

6. Právna zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní dňa 09.04.2019 v časti rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností v celom rozsahu zotrvala na podanom návrhu a skutočnostiach v ňom uvedených. Zároveň uviedla, že v podstate do obdobia roku 2017 otec neprejavil nijaký záujem o maloletú a až od roku 2017 sa začal nejakým spôsobom snažiť o stretávanie sa s maloletou. Styk otca s maloletou sa vykonáva výlučne za prítomnosti matky, a to každý druhý víkend v sobotu od 14.00 h do 17.00 h a v nedeľu od 11.00 h do 14.00 h.

7. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 09.04.2019 k rozvodu manželstva uviedla, že pred uzavretím manželstva sa s manželom poznali od októbra 2011. Manžela si brala preto, že bola do neho zaľúbená. Ich manželstvo nikdy nebolo usporiadané, harmonické. Preto, aby bolo usporiadané, harmonické jej v ňom chýbalo to, že manžel od nej požadoval ústupky vo všetkých veciach, chcel, aby sa mu prispôsobila, a toto jeho chovanie sa stupňovalo. Manžel sa snažil ju vychovávať. Možno niekoľko mesiacov bola šťastná, ale asi si to len nahovárala. Pred uzavretím manželstva s manželom žili v spoločnej domácnosti po dobu 1 roka. Zdalo sa jej, že dostatočne poznajú svoje povahy, názory, zdravotný stav. Problémy u nich boli už v čase, keď otehotnela a spočívali v tom, že manželovi sa nič nepáčilo čo robí, ako vedie domácnosť. Hádky v domácnosti boli pre banality, napríklad pre zle očistenú mrkvu. Manžel bol málo doma, veľa pracoval, požadoval od nej, aby do noci bola s ním v práci, aj keď už bol čas ísť spať. Keď sa narodilo dieťa, nejavil oň záujem, domov chodil večer, vadilo mu, že maloletá zle spí, aj každých 20 minút sa budila. Po roku sa preto odsťahoval zo spoločnej domácnosti a spával v práci, čo bolo v júni 2015. Manžel udržiaval vzťahy s inými ženami, čím sa ňou netajil, považoval to za normu. Manžel jej vyčítal jej neskúsenosť, lebo bol to jej prvý vážny vzťah. Keď manželovi odporovala bol ku nej agresívny slovné aj fyzicky. Fyzicky to bolo tým, že jej dal facku, stalo sa to viackrát, čo polícii neoznamovala, ošetrenie lekára si to nevyžadovalo. Dôvodom, pre ktorý prestala byť šťastná v manželstve bol ten, že sa snažila manželovi prispôbovať. Od júna 2015, ako sa manžel z domácnosti odsťahoval, nežijú v spoločnej domácnosti. Od júna 2016 žije na území Slovenskej republiky u svojej matky. Od júna 2015 s manželom nevedú spoločnú domácnosť, spoločne nezabezpečujú chod domácnosti, spoločne nehospodária, spoločne nerozhodujú vo veciach rodiny, domácnosti, spoločne netrávia čas,

ako manželia si nepomáhajú, intímne spolu nežijú. Výchovu, výživu maloletej spoločne nezabezpečujú, od narodenia sa vždy starala o maloletú ona. Jej city k manželovi od uzavretia manželstva sa zmenili, v súčasnosti sa snaží k manželovi necítiť negatívne pocity, snaží sa odosobniť a tolerovať ho. Z dôvodu predošlých skúseností manželovi nedôveruje, nemá záujem absolvovať poradenský proces, obnoviť spolužitie. Známosť s iným mužom nemá.

8. Právny zástupca manžela navrhovateľky na pojednávaní dňa 09.04.2019 uviedol, že nie sú splnené podmienky na rozvod manželstva. Vyslovil názor, že manželstvo nie je trvalo rozvrátené, resp. nie sú také skutočnosti, ktoré by sa nedali odstrániť. Pokiaľ matka vidí rozvrat a dôvody rozvratu manželstva v názorových nezhodách na výchovu maloletej a názorových nezhodách pokiaľ sa jedná o fungovanie, resp. o vzájomné vzťahy v manželstve sú názoru, že práve tieto skutočnosti sú skutočnosťami, ktoré sa dajú vykomunikovať, ktoré sa dajú riešiť, a ktoré v podstate z hľadiska spôsobu, akým došlo k opusteniu spoločnej domácnosti, sú na mieste, aby si ich rodičia vyjasnili. V prípade rozvodu manželstva navrhol zveriť maloletú do výlučnej starostlivosti otca, bez úpravy styku, nakoľko sa na ňom vie s matkou dohodnúť. Výšku výživného navrhol určiť na základe vykonaného dokazovania, s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletej s tým, že spravovať majetok maloletej budú obidvaja rodičia. Právny zástupca otca poprel tvrdenia matky, že maloletá je na ňu naviazaná, poukázal na nadhodnotené výdavky na maloletú a zvýšené náklady otca v súvislosti s prenajímaním bytu, zakúpením celoročnej režimky na vlak, za účelom stretávania sa s maloletou. Účelom otca nie je byť občasným otcom, ale chce byť trvalý, teda podieľať sa trvalo na výchove svojho dieťaťa. V ostatnom právny zástupca otca zotrval na písomnom vyjadrení.

9. Manžel navrhovateľky na pojednávaní dňa 09.04.2019 vo výsluchu uviedol, že s rozvodom manželstva nesúhlasí z dôvodu potreby existencie a zázemia pre dieťa., ale aj z dôvodu, že manželku a dieťa má rád napriek tomu, čo o ňom tvrdia. Predovšetkým, prečo nesúhlasí s rozvodom manželstva je záujem maloletého dieťaťa. Dátum uzavretia sobáša si nepamätal, pretože to bola pre neho len formalita. K tomu, koľko rokov trvá ich manželstvo, nevedel uviesť, keďže si nepamätá dátum uzavretia manželstva. Pre neho uzavretie manželstva bolo proste len papier, je to len formalita. Uzavretie manželstva, ani rozvod pre neho nič neznamená. Pred uzavretím manželstva sa s manželkou poznali dva roky, jeden rok žili v spoločnej domácnosti. Pred uzavretím manželstva poznali svoje povahy, názory, zdravotný stav. Manželku si bral, pretože ju miloval a miluje ju aj teraz. V manželstve je spokojný. Ich manželstvo toho času nie je funkčné, lebo manželka si zbalila kufre a odišla. Manželstvo nepovažuje za funkčné od júna 2017 po tom, ako dostala diplom na lekárskej fakulte v Prahe. Problémy v ich manželstve neboli žiadne, len manželka mala pocit, že nemá od neho pozornosť, že sa jej nevenuje, žiarlila na zamestnancov, aj na mužov, chcela ho mať len pre seba. On bol jediný živiteľ rodiny a mal preto veľkú zodpovednosť za rodinu, ale aj za zamestnancov. Od júna alebo júla 2017 s manželkou nežijú v spoločnej domácnosti po tom, ako odišla a nevrátila sa do spoločnej domácnosti. K tomu, či spoločne zabezpečujú chod domácnosti sa nevedel vyjadriť, rovnako nevedel uviesť, či vedú s manželkou spoločnú domácnosť. O veciach rodiny a domácnosti by rád rozhodoval, ale manželka nepočúva. Manželka sa začala priečiť od pôrodu, nič jej nebolo dosť dobré. Spoločne zabezpečovať výchovu, výživu maloletej mu nie je umožnené od júna/júla 2017. Ako manželia si pomáhajú, pričom v tomto kalendárnom roku k pomoci ich ako manželov nedošlo. Od pôrodu s manželkou intímne nežijú. Manželke dôveruje, stále ju miluje, ale má obavu o jej zdravotný stav. V súčasnosti k nej prechováva city. Prial by si obnovu spolužitia, k návšteve poradne vyjadril obavu. Známosť s inou ženou nemá, za trvania manželstva sa nevery nedopustil. K domácej násilii v ich domácnosti nedochádzalo. Manželku neudrel. Za príčinu nefunkčnosti ich manželstva považuje to, že prestal byť pre manželku zaujímavý, všetku lásku venovala dieťaťu, čo je v poriadku, ale nevedel, že to bude trvať tak dlho. Manželka je totiž taká opičia matka.

10. Opatrovník na pojednávaní uviedol, že matka sa o maloletú riadne stará, v jej starostlivosti neboli zistené nedostatky, preto maloletá môže byť zverená matke a výživné sa určí primerane potrebám maloletej a styk otca s maloletou sa upraví. Zároveň opatrovník poukázal na jeho návrh v písomnom vyjadrení odročiť pojednávanie do vykonania znaleckého dokazovania, s čím právni zástupcovia manželov súhlasili.

11. Súd uznesením č. k. 32P/244/2018-195 zo dňa 28.06.2019 prerušil konanie a následne uznesením č. k. 32P/244/2018-212 zo dňa 22.01.2020 rozhodol o pokračovaní v konaní.

12. Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 04.03.2020 s rozvodom manželstva nesúhlasil z dôvodu, že nie je v záujme maloletej. Pokiaľ má maloletá diagnostikovaný Aspergerov syndróm, tak maloletá bezpochyby potrebuje spoločnú starostlivosť obidvoch rodičov, a nie len jedného rodiča.

13. Opatrovník v písomnom vyjadrení datovanom dňa 15.04.2020 uviedol, že maloletá je naďalej v starostlivosti matky, ktorá sa o ňu vzorne stará. Otec sa s maloletou stretáva v zmysle neodkladného opatrenia, a to za prítomnosti matky. Matka otcovi v stretávaní nebráni. Kontakt otca s maloletou toho času neprebíha vzhľadom na epidemiologickú situáciu v krajine a uzatvorenie štátnych hraníc. Opatrovník k vyjadreniu pripojil správu z poradensko-psychologického procesu datovanú dňom 15.04.2020, z ktorej vyplynulo, že toho času kontakt otca neprebíha vôbec ani osobne, ani telefonicky. V rámci rodičovskej komunikácie sa otec vyjadril, že s matkou maloletej komunikuje výlučne mailovou formou, nakoľko mu matka maloletej neposkytla telefonický kontakt. Prostredníctvom mailovej komunikácie od matky dostáva informácie ohľadom zdravotného stavu maloletej a materskej školy. Otec vyjadril nespokojnosť, že v rámci kontaktu s maloletou je prítomná aj matka maloletej. Mal by záujem, aby kontakt s maloletou prebiehal bez prítomnosti matky. Má za to, že maloletá by to zvládla, nakoľko aj v zariadení materskej školy je 4 hodiny bez prítomnosti matky. Z ďalšej správy z poradensko-psychologického procesu datovanej dňom 01.02.2021 vyplýva, že od septembra 2020 sa kontakt otca s maloletou nerealizuje z dôvodu prebiehajúcej epidemiologickej situácie. Tým, že osobný kontakt medzi otcom a maloletou sa nerealizuje, s rodičmi navrhli spoločne iné formy realizovania kontaktu medzi otcom a maloletou. Otec navrhol, že by prijal maloletú vidieť prostredníctvom sociálnej siete (videohovor, Skype), prípadne aj bežný telefonický kontakt (podľa potrieb maloletej). Matka sa vyjadrila, že o spomínaných formách kontaktu otca s maloletou neuvažovala. Matka bola však usmernená, že je v záujme maloletej, aby kontakt s otcom nebol úplne prerušený, ale aby zvažila iné formy kontaktu maloletej s otcom. Správa ďalej konštatuje, že toho času rodičovská komunikácia je len na úrovni písomnej komunikácie, a to prostredníctvom mailu.

14. Z charakteristiky maloletej zo súkromnej základnej školy datovanej dňom 01.03.2021 vyplýva, že maloletá je žiačkou 1. triedy a vo všetkých predmetoch dosahuje výborné výsledky. Jej vedomosti sú nadštandardné, presahujú obsah prváckych osnov. U maloletej sa v rámci vyučovacieho procesu neprejavujú poruchy správania, v prípade únavy sa u nej vyskytujú zhoršené sústredenia a hyperaktivita. Nakoľko sa pri výuke využívajú prvky Montessori, pedagogiky a vysoko efektívneho učenia, výuka prebieha v malých skupinách, s individuálnym prístupom, bez nutnosti zotrvať na svojom mieste v lavici spolu s využívaním psychohygieny, relaxačných chvíľok a pohybových aktivít. Maloletá nepotrebuje dodatočné úpravy prostredia, ani ďalšie špecifické postupy zo strany učiteliek. V kolektíve je obľúbená a nekonfliktná. Má svoju najlepšiu kamarátku a vychádza dobre aj s ostatnými deťmi. Je priateľská, vnímavá a veselá. Do školy chodí rada. Spolupráca s matkou je veľmi dobrá, sú v častom kontakte.

15. Zo správy zo sociálneho zisťovania datovanej dňa 29.04.2021 vyplynulo, že s maloletou bol vykonaný pohovor, pri ktorom uviedla, že býva spolu s maminkou, býva tam aj starká. Na ďalšie otázky uviedla, že je jej u maminky dobre, lebo táto sa s ňou hrá, učí sa s ňou, varí a ona má rada veľa toho. Chodí už do školy, v škole má rada matematiku. V škole sa učia, ale jej sa páčilo aj vtedy, keď sa do školy nechodilo a učili sa s maminkou doma. Ale páči sa jej aj škola, lebo má tam kamarátky. K stretávaniu s tatom uviedla, že teraz za ňou tato nechodí domov, ale ani do školy za ňou nechodí. Pamätá si to, že chodili na prechádzku s tatom a páčilo sa jej to preto, lebo tam bola aj maminka. Aby sa stretávala s tatom, tak by zase chcela, aby tam bola maminka. Ak nie je v škole, tak sa hrá doma s maminkou a rada aj kreslí a kreslí dobre. Na otázku, či by sa išla hrať napríklad na ihrisko odpovedala, že „to by som sa musela najskôr s maminkou dohodnúť“. Počas celej doby maloletá sedela matke na kolenách a matka občas vyzvala maloletú, aby odpovedala. Na otázku psychológa, či má maloletá kamarátky, a či sa spolu hrajú, maloletá odpovedala, že k nej domov nechodia (matka vysvetlila, že pre pandémiu sa to nedá, ale hrajú sa vonku spolu). Psychológ maloletú motivoval k tomu, aby si presadla od matky a maloletá súhlasila, že na kreslenie si presadne. Maloletá si kreslila so sociálnou pracovníčkou a psychológ matku požiadal, aby opustila miestnosť, kým si maloletá kreslí. Matka ostala v miestnosti a postavila sa bližšie ku rohu miestnosti. Toto neskôr odôvodňovala tým, že maloletej prisľúbila, že s ňou pri pohovore bude a „nechcela maloletú sklamať“. Na otázku sociálnej pracovníčky, že kde chodila maloletá s tatom a maminkou, keď sem prišiel, maloletá odpovedala, že to bolo dávno a už si to nepamätá. Na otázku, čo sa jej páči na maminke a na tatovi, maloletá odpovedala, že na maminke sa jej páči to, že sa s ňou hrá a na tatovi sa jej páči to, že jej kupuje hračky. Na otázku, s kým je jej dobre, odpovedala síce nezrozumiteľne, ale rada je s maminou, starkou

a kamarátkami a dodala „tak by som to nateraz povedala“. Maloletá počas kreslenia rozprávala, nemala problémy sa vyjadrovať, po kreslení si obrázkov podpísala menom písaným písmom. Na ďalšiu otázku sociálnej pracovníčky, či môže ju prísť pozrieť domov, maloletá odpovedala, že „áno, ak to maminka dovolí“. Správa ďalej konštatuje, že matka má vytvorené vhodné bytové podmienky pre maloletú, o dieťa je v domácnosti matky dobre postarané. Otec sa o dieťa zaujíma a matka mu kontakt s maloletou, primerane pandemickým opatreniam, umožňuje. Rodičia sa podrobujú poradenskému procesu v zmysle rozhodnutia súdu. Komunikácia rodičov sa zlepšila. V závere opatrovník odporučil zveriť maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' výživným primerane jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom, s prihliadnutím na vek, potreby a zdravotný stav maloletej a zároveň odporučal upraviť stretávanie otca s maloletou v zmysle posledného rozhodnutia súdu. K správe zo sociálneho zisťovania pripojil správu z poradensko-psychologického procesu, datovanú dňom 28.04.2021, ktorá konštatuje, že v rámci pohovoru s maloletou bola matka prítomná v miestnosti celý čas rozhovoru, miestnosť odmietla opustiť. Správa ďalej konštatuje, že správanie maloletej počas pohovoru bolo spontánne, detské, hravé. Neboli vytvorené objektívne podmienky pre prácu s maloletou a zistenie objektívneho prežívania maloletej vo vzťahu k obidvom rodičom a k rodinnej situácii. Pohovor s maloletou má len formálny charakter, a preto nie je možné podať objektívne záverečné stanovisko v predmetnej veci.

16. Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 01.06.2021 uviedol, že je nesporné, že za 12 hodín styku ako navrhol znalec a 18 hodín styku (rozsudok OS Banská Bystrica, č. k. 37P/291/2017-728) za kalendárny mesiac, môže dieťa a otec len obtiažne budovať akýkoľvek vzťah, navyše, ak styk prebieha len v kine a detskom kútiku. Poukázal na hyperprotektívne správanie matky, ktoré je zrejmé aj zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorej je uvedené, že matka neopustila miestnosť, lebo by maloletú sklamala, maloletá koná až po odsúhlasení matky, a to na základe jej súhlasu (napríklad návšteva v domácnosti). Tiež poukázal na obsah správy súkromnej základnej školy maloletej. K výživnému uviedol, že matke posielal zákonom stanovené výživné vo výške 200 eur mesačne, ktoré považuje za dostatočné. Vzhľadom na skutočnosť, že počas COVID-19 prijatých opatrení, sa nemohol s maloletou stykať, saturoval svoju neprítomnosť peňažným plnením vo výške 50 eur, ktoré bolo dočasné, nesúviselo so stálou úpravou výživného a jeho účelom bolo vykompenzovanie priamej neprítomnosti. V závere vyjadrenia navrhol upraviť jeho styk maloletej počas prvých 180 dní od právoplatnosti rozsudku na každý párny týždeň v mesiaci v sobotu od 14.00 h do 18.30 h a v nedeľu od 11.00 h do 15.30 h a po uplynutí 180 dní navrhol upraviť jeho styk s maloletou na každý párny týždeň v mesiaci v piatok od 15.30 h do 18.30 h, v sobotu od 9.00 h do 18.30 h a v nedeľu od 9.00 h do 16.30 h.

17. Matka v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 14.06.2021 uviedla, že otec sa o maloletú nikdy sám osobne nestaral a ani sa jej nevenoval, záujem o maloletú začal prejavovať až počas súdneho konania. Otec ale v súčasnej dobe popiera a nerešpektuje diagnózu Aspergerovho syndrómu, t. j. poruchy autistického spektra u ich dcéry. Napriek šikovnosti v zvládaní školského učiva, je maloletá v ostatných veciach nesamostatná, musí ju obliekať a kŕmiť, ani na WC nechce ísť bez jej pomoci. Aj stretnutia s otcom zvláda maloletá len vďaka jej prítomnosti v úzadí, ktorá jej dáva istotu. Nemožno porovnávať čas, ktorý dieťa vydrží v škole s rovesníkmi a odborne vybaveným personálom s dlhoročnými skúsenosťami, ktorí rešpektujú osobitosti dieťaťa a čas, ktorý má dieťa stráviť s otcom, ktorého spôsobilosť sa postarať o maloletú je na minimálnej úrovni, ktorému chýba schopnosť venovať svoju plnú energiu a čas inej osobe ako sebe, a v kontakte s ktorým nie je u dieťaťa dostatočný pocit istoty a bezpečia.

18. Na pojednávaní dňa 18.06.2021 navrhovateľka uviedla, že spolužitie s manželom neobnovili, nezačali spoločne hospodáriť, spoločne netrúvali ako partneri čas, spoločne nezabezpečovali výchovu, výživu maloletej, nepomáhali si, intímny život neobnovili. Známosť s iným mužom nemá. K manželovi nič necíti, nedôveruje mu z dôvodu predchádzajúcich skúseností. Od 09.04.2019, t. j. od posledného pojednávania jej manžel nekúpil darček, nezablahoželel jej na sviatok, nikam ju nepozval. K úprave práv a povinností k maloletej na čas po rozvoze uviedla, že od 10.10.2019, ako okresný súd rozhodol o úprave práv a povinností na čas do rozvodu, zabezpečuje starostlivosť o maloletú, otec sa podieľa na starostlivosti o maloletú počas určeného času v rámci styku. Od 10.10.2019 sa styk otca s maloletou realizuje za jej prítomnosti každý druhý týždeň v sobotu, v nedeľu v zmysle neodkladného opatrenia, čiže 3 hodiny z dôvodu, že rozhodnutie súdu nebolo právoplatné. Takto sa styk otca s maloletou realizoval do februára 2020. Vtedy začala prvá vlna korony, otec 4 mesiace nechodil na Slovensko, po 4 mesiacoch sa otec stretol s maloletou ešte 1-krát v zmysle neodkladného opatrenia. V júli 2020

nadobudol právoplatnosť rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici a otec sa začal stretávať s maloletou každý druhý týždeň v sobotu a v nedeľu po 4,5 hodiny za jej prítomnosti z dôvodu, že došlo za 4 mesiace k odcudzeniu otca s maloletou. Takýto styk otca s maloletou prebiehal do septembra 2020, kedy otec znova prestal chodiť na Slovensko, čo trvalo do mája 2021, mohlo to byť takých 8 mesiacov. Od mája 2021 sa otec s maloletou stretával každý druhý týždeň v sobotu a v nedeľu po 4,5 hodiny za jej prítomnosti z dôvodu, že za 8 mesiacov ochladol vzťah maloletej a otca. Okrem osobného kontaktu otec s maloletou bol v kontakte prostredníctvom Skype od marca 2021 do polovice mája 2021. Vtedy sa dieťa vyjadrovala, že nechce telefonovať otcovi, keď už otec sem chodí. Skypový kontakt otca s maloletou bol každú nedeľu od 17.00 h a trval od 10 do 30 minút. Pri osobnom kontakte otca s maloletou sa maloletá správala priateľsky, čím myslí, že ho neodmietala. Keď otec za maloletou osobne príde, maloletá mu zakýva a pozdraví ho a povie, že dnes by chcela ísť tam alebo tam, alebo rozhodne, že sa ide tam alebo tam. Osobný styk otca s maloletou sa realizuje v exteriéri prechádzkami alebo v interiéri na ihrisku, v herniach, v kine, v reštaurácii. Maloletá pri osobnom kontakte otcovi väčšinou rozumie. Keď neodpovedá na otázky, myslí si, že nerozumie, ale nepovie to, nevie posúdiť, či len nechce odpovedať. Pri skypovom kontakte maloletá zo začiatku bola rozpačitá, možno úzkostná, lebo nemala s tým skúsenosť, potom si na to zvykla. Kým si na skypový kontakt s otcom zvykla, možno to trvalo 3 - 4 hovory. Medzi otcom a maloletou bola čiastočná jazyková bariéra, maloletá niečomu rozumela, niečomu nie. Maloletú neučí českému jazyku, nepúšťa v televízii české rozprávky, lebo otec sa sťažoval, že veľa času maloletá trávi pred televízorom, a tiež z dôvodu, že maloletá nevie vydržať pri jednej rozprávke. Aj v kine liezla po sedadlách. České knihy maloletej nečíta, pretože nechce ju pliesť kvôli gramatike, aby v škole nerobila chyby. Dúfa, že povahu maloletej otec pozná, nevie, či pozná jej obľúbené jedlo, myslí si, že pozná jej obľúbenú rozprávku, obľúbenú činnosť. Zdravotný stav maloletej otec pozná, učiteľov maloletej pozná, ale osobne ich nevidel. Jej vzťah s maloletou je taký, že vie, že sa na ňu môže vo všetkom spoľahnúť. Vzťah maloletej k otcovi je taký, že maloletá ho nechápe ako svojho otca, lebo nezažila rodinný život v spoločnej forme. Maloletej sa snažila vysvetliť a motivovať ju k stretávaniu sa s otcom. Po dlhšom odlúčení maloletá odmietala ísť, požadovala jej prítomnosť. Maloletá otca neodmieta. Kontakt s otcom podmieňuje jej prítomnosťou. Maloletá sa na otca sama nepýta. Sama maloletej o otcovi rozpráva, všetko motivačné. V čase, keď mala s otcom telefonovať, hovorila jej, že otec sa zaujíma ako sa má, čo robí, chce s ňou tráviť čas. Maloletú musela ubezpečiť, že bude na ňu dobrý. Maloletá otca oslovuje „tata“. Otec maloletej nikdy neublížil. Pri skypovom kontakte otca s maloletou bola prítomná, otec sa s maloletou rozprával o škole, maloletá mu ukazovala zošity, čo písala, ukazovala tiež hračky, s ktorými sa hrá, ktorú má obľúbenú alebo ktorú má novú. Tiež maloletá hovorila, kde spolu boli, ako trávila čas. Otec sa maloletej pýtal, či chodia k nej kamarátky, maloletá na to nevedela odpovedať, lebo bol lockdown, nerozumela tomu. Maloletá do školy nastúpila v septembri 2020. Pri nástupe do školy bola prítomná ona, iné osoby z rodiny tam neboli. Maloletá sa v škole zadaptovala pomerne dobre, mala tam kamarátku zo škôlky. Maloletá do novembra 2020 mala vyučovanie prezenčne, v novembri, decembri mala vyučovanie čiastočne prezenčne, čiastočne dištančne, od januára mala dištančné vyučovanie, apríla 2021. V tom čase bola celý čas s maloletou doma, maloletá bola veľmi spokojná, vyhovovalo jej to viac ako prezenčné vyučovanie. Pre maloletú bolo náročné po dištančnom vyučovaní vrátiť sa do školy, pretože sa ťažšie sústredila, bola hyperaktívna, odmietala školskú stravu. Návrat maloletej do prezenčného vyučovania si nevyžadoval špecializované vyšetrenie. Doma s maloletou prebrali aj viac ako v škole. K svojej pracovnej dobe uviedla, že je flexibilná, od 8.30 h do 14.30 h, víkendy má voľné, služby nemá. Maloletá počas týždňa vstáva o 7.00 h, do školy ju vozí. Zo školy maloletú vyzdvihuje ona alebo jej matka o 12.30 h z dôvodu, že je to čas po obede. Maloletá nenavštevuje školský klub, pretože to nevládze, a tiež z dôvodu, že ju nemôže nechať hladnú, lebo z obeda v škole nič nekonzumuje, obeduje potom doma. Na vyučovanie na ďalší deň sa pripravuje od 15.00 h do 18.00 h, hodinu, tri. Maloletá sa zvláda pripravovať na vyučovanie 3 hodiny, pretože od 13.00 h do 15.00 h oddychuje, hrá sa aj po ležiačky. Na spánok sa maloletá pripravuje od 19.30 h do 20.30 h, spávať chodí o 21.00 h, dlho jej trvá, kým zaspí, pretože jej dlho trvá, kým sa ukludní. Počas víkendu maloletá vstáva aj o 10.00 h, spravidla vstáva od 9.30 h do 10.00 h. Maloletá od narodenia trpí poruchami spánku, neprespí celú noc, buď sa s plačom a sedí na posteli. Maloletá sa počas víkendu pripravuje na spánok od 20.00 h, spávať chodí o 21.00 h - 21.30 h, kedy sú už v posteli, ale ešte si chce čítať alebo rozprávať sa. Na pondelňajšie vyučovanie sa pripravujú v sobotu doobeda od 11.00 h do 12.00 h, prípadne ešte v nedeľu poobede od 17.00 h do 19.00 h. Otec sa s maloletou nikdy neučil. Maloletá krúžky nemá, lebo by ich nezvládla, poobede je veľmi unavená z dopoludňajšieho vyučovania. Definitívne aj s maloletou prišla na Slovensko v roku 2017, keď tu mala zamestnanie. Otec jej v maili napísal, že keď chceme žiť tu. Ich vzťah ako rodičov zhodnotila za zvláštny v tom, že si predstavovala, že pri výchove bude viac od začiatku pomáhať. Ich komunikácia s otcom je strohá, stručná, komunikujú prostredníctvom e-mailu, telefonicky nekomunikujú.

Osobne komunikujú pri stretávaní sa s dieťaťom. Počas realizácie styku otca s maloletou pomáha keď treba tým, že maloletú prelečie, kŕmi, chodí na WC. Maloletá má problém sama chodiť na WC aj v škole, čaká, kým ju vyzdvihnem. Tiež maloletú počas realizácie styku otca s maloletou ukludňuje, maloletej nervozitu vyvolávajú rôzne veci, kto ju nepozná, nevšimol by si to, všimol by si len emočný výbuch, ktorý nasleduje. Koľkokrát maloletá počas styku s otcom vybuchla si nepamätala. Sám otec v jednom vyjadrení napísal, že dieťa je hysterické. Naposledy maloletá vybuchla niekedy minulý rok, tento rok stretnutie otca s maloletou bolo 2-krát. Maloletá R. má 7 rokov, navštevuje 1. ročník súkromnej základnej školy, kde sa uhrádza mesačne školné 100 eur vrátane prázdnin. Maloletej sa uhrádza poplatok do školy v sume 15 eur na školské pomôcky, uhrádza sa stravné - obed 60 - 70 eur. Maloletá v rámci školy, mimo školy nemá žiadne krúžky, je vedená v psychologickkej, psychiatrickej, gastroenterologickej ambulancii. V psychologickkej ambulancii je vedená u PhDr. Q. kvôli Aspergerovmu syndrómu, naposledy tam maloletá bola na vyšetrení pred 2 rokmi. V psychiatrickej ambulancii je maloletá vedená u MUDr. M. z dôvodu Aspergerovho syndrómu, naposledy tam boli na kontrole v marci alebo apríli 2021, ďalšia kontrola býva naplánovaná po 3 alebo 6 mesiacoch, v súčasnosti je naplánovaná na september alebo október, t. j. po 6 mesiacoch. V gastroenterologickej ambulancii je maloletá vedená z dôvodu refluxu a intolerancie laktózy. Maloletá bola naposledy v gastroenterologickej ambulancii na vyšetrení pred 2 rokmi. Maloletá neužíva žiadne lieky, užíva výživové doplnky a probiotiká za doplatok v sume 12 eur mesačne, magnézium za poplatok v sume 5 eur mesačne, B-komplex za poplatok v sume 2 eurá mesačne, tyrilový olej za poplatok v sume 7 eur mesačne a v zime ešte vitamíny D a C. Magnézium a B-komplex maloletá užíva ráno, tyrilový olej spolu s obedom a probiotiká s večerou. S maloletou býva v byte vo vlastníctve jej matky spolu s ňou. Mesačné výdavky vyčíslila na 200 eur, na čo prispieva sumou 100 eur, stravuje sa sama. Okrem maloletej inú ďalšiu výživovaciú povinnosť nemá. K svojmu príjmu uviedla, že je vo výške 1.000 eur netto, na maloletú poberá rodinné prídavky, uplatňuje si daňový bonus. Na maloletú nepoberá žiadne príspevky, nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, osobného motorového vozidla. Maloletá nevláda žiadnu nehnuteľnosť, hnutel'nú vec väčšej hodnoty, nemá vlastný príjem. U rodiny, známych nemá žiadne dlhy, nemá pôžičky, neuhrádza žiadne poisťky. Matka na pojednávaní dňa 23.07.2021 uviedla, že styk otca sa realizoval 19.-20. júna, 3.- 4. júla, 17.-18. júla v zmysle súdneho rozhodnutia, ale za jej prítomnosti. Styk otca s maloletou za jej prítomnosti sa realizoval z dôvodu, že dieťa nechcelo ísť von s otcom, hovorí, že nepôjde vôbec, odôvodňuje to tým, že s ním nechce chodiť sama, ako dôvod uvádza, že nechce s ním chodiť sama, lebo sa ho bojí, pretože ho nepovažuje za takú známu osobu. Otec maloletej ublížil, ale nie naschvál, bola to jeho nešikovnosť v čase, keď ešte žili v Prahe, nevedel ovládať kočík. Počas stretnutia otec maloletej neublížil, a ak, tak len nešikovnosťou. Maloletá keď sa jej dotkne, kričí, z jej strany to možno považovať za ublíženie. Styk otca s maloletou sa realizoval v interiéri, boli v kine, cukrárni, na vystúpení klauna, možno aj na kúpalisku. Maloletá keď otca uvidela, slušne ho pozdravila, zakývala, hneď rozprávala kam chce ísť. Maloletá otca neobjíme, ani ho nechytí za ruku. Ju objíme, aj chytí za ruku. Okrem nej objíme a chytí za ruku ešte jej mamu. Maloletá keď je počas styku napr. unavená, musí ju niesť na rukách, k otcovi nechce ísť na ruky. Medzi otcom a maloletou je čiastočná jazyková bariéra. Teraz cez prázdniny, keď si spomenie, občas maloletú učí český jazyk. Otec s maloletou prázdniny netrúvil, nemal o to záujem, nedomáhal sa styku počas prázdnin.

19. Manžel navrhovateľky na pojednávaní dňa 18.06.2021 uviedol, že od 09.04.2019, t. j. od posledného pojednávania neobnovili s manželkou spoluzitíe. S manželkou nezačali spoločne hospodáriť. S manželkou netrúvia ako manželia a partneri čas, chodili s maloletou na prechádzky. S manželkou spoločne trúvili čas iba s dieťaťom ako manželia, partneri. S manželkou boli v kine za prítomnosti maloletej. Manželku ako partnerku na večeru nepozval, ani do divadla. S manželkou nemali spoločné raňajky, večere, len obedy zhruba 5-krát výlučne v reštaurácii a vždy za prítomnosti maloletej. Ako manželia, partneri si pomáhajú iba vo vzťahu k dieťaťu, inak nie. Výchovu, výživu maloletej s manželkou zabezpečujú spoločne tým, že sa spoločne podieľajú na nákladoch maloletej, on nad rámec výživného dáva 50 eur, tiež platí spoločné aktivity s maloletou, keď sa na nich zúčastňuje matka. Intímny život neobnovili. Nepamätal si, či od posledného pojednávania manželke kúpil darček. Pozdrav na Vianoce manželke určite poslal, ale na jej osobný sviatok jej nezablahoželal, myslí si, že by ju to nahnevalo. V tejto chvíli nepovažuje ich manželstvo za funkčné, jediná funkcia manželstva je výchova dieťaťa. Známosť s inou ženou nemá. K manželke cíti obavy a má záujem zabezpečovať starostlivosť o ňu a o dieťa. Manželke ako partnerke verí, trpí nejakou projekciou, myslí si, že to, čo má vo svojich písomných vyjadreniach, pomôže dieťaťu. K úprave práv a povinností k maloletej na čas po rozvoде uviedol, že v spoločnej domácnosti s matkou nežijú od roku 2017, ako začala chodiť na Slovensko. Matka mu nikdy neoznámila, že definitívne odchádza na územie Slovenskej republiky, nie je pravda, že by jej napísal mail, že s tým súhlasí, ako uviedla. O tom, že matka ostala na Slovensku sa dozvedel z úradnej zásielky,

ktorej obsahom bol návrh na úpravu práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu. Návrh na návrat maloletej nepodal z dôvodu, že nechcel eskalovať situáciu a veril, že sa dohodnú normálne ako ľudia. Podľa neho od právoplatnosti rozsudku súdu I. stupňa, starostlivosť o maloletú zabezpečuje matka. Výhrady voči starostlivosti matky o maloletú má v tom, že matka je hyperprotektívna, čím maloletú obmedzuje v psychickom rozvoji osobnosti, maloletá nechodí do školského klubu, matka maloletú miluje nad mieru, má alternatívny spôsob liečby maloletej, nekomunikuje ohľadom liečebných postupov maloletej s ním. Prihlášku do základnej školy maloletej podpísal, ale dopredu ho matka nekontaktovala. Základná škola s výučbou formou alterizmu nie je špeciálnou školou. Matka s ním nerieši zásadné veci, totálne ho ignoruje. V prípade zverenia maloletej do jeho starostlivosti, starostlivosť o maloletú by chcel zabezpečovať v byte, ktorý má dlhodobu v nájme v Banskej Bystrici. Svoju pripravenosť zabezpečovať starostlivosť o maloletú deklaroval už od začiatku konania. Povahu maloletej pozná, maloletá je temperamentná, veselá, emočne stabilná. Oblúbeným jedlom maloletej je to, ktoré jej doma naservirujú, obmieňajú ob deň rezance, takže oblúbeným jedlom sú rezance a kuracie mäso. Oblúbenou rozprávkou maloletej je niekoľko rokov Ľadové kráľovstvo 1, 2, oblúbenou hračkou maloletej sú bábiky všetkého druhu, má ich asi 500 doma. Najlepšou kamarátkou maloletej je W.. Spolu s matkou bol prítomný pri zápise maloletej do školy. Prvý deň do školy chcel s maloletou ísť, vedel ale, že bude chcieť ísť svokra, ktorá ho veľmi nemusí, tak ustúpil. Nástup do školy je viac pre starých rodičov a teraz sa dozvedá, že svokra tam nebola. Je v kontakte so školou maloletej, pretože matke nedôveruje v tom, čo mu povie. Mailom je trochu v kontakte s riaditeľkou základnej školy, ktorú matka pozná, potom s triednou učiteľkou Pričovou. Nikdy nebol v osobnom kontakte s učiteľkou maloletej, za rok korony sa to ani veľmi nedalo. Zdravotný stav maloletej pozná z vlastných skúseností, oficiálne správy sa mu dostávajú cez súdny spis, inak nevie, čo sa deje. V osobnom kontakte bol s MUDr. M., ktorú pred rokom a pol - dvomi rokmi kontaktoval, oboznámil sa so zdravotnou dokumentáciou maloletej. V predchádzajúcom konaní MUDr. M. sa javila ako nevyrovnaná, nevedela sa vyjadriť k symptomatike ani za Boha. S inými lekármi maloletej v kontakte nebol. Zo strany matky mu boli odmietané informácie o zdravotnom stave maloletej. Zdravotnú poisťovňu maloletej nepožiadala o výpis z účtu poistenca, nevedel, že takýto postup existuje, proste nie je fízil. Maloletá k nemu má pozitívny vzťah, matku miluje, stále sa na ňu vešia ako malé klokanča, na prvý pohľad nevidí žiadny problém. Ich vzťah ako rodičov je vyhrotený z dôvodu súdneho konania. Matka zobrala dieťa ako rukojemníka. Ich komunikácia s matkou je maximálne korektná pred dieťaťom a cez mail. Nie je pravdou, že má telefón na matku. Striktne je ich komunikácia obmedzená na mail do doby, kým mu nedala údaje na telefónne číslo, ktoré neplatí a skypový kontakt. Toho času komunikácia s matkou prebieha výhradne prostredníctvom mailu, osobne prebieha pri stretnutiach s dcérou. Od matky požaduje informácie písomne, ústne, sú mu poskytované, keď o ne požiada. Od rozhodnutia súdu I. stupňa, t. j. od 10.10.2019 sa osobne stretáva s maloletou. Keď neboli zavreté hranice, chodil každých 14 dní, párne víkend a stretával sa s maloletou po 4,5 hodiny. Bol benevolentný, nehnať veci do extrému, kým to nie je nutné, preto matke dovolil, aby chodila na styk s nimi. Dôvody, pre ktoré súhlasil, aby matka chodila s nimi boli 1/ poskytnúť maloletej vzor ako chlap a žena sa k sebe majú správať a 2/ nechcel traumatizovať matku a zdalo sa mu to lepšie. Potvrdil, že maloletá si od neho odvykla, a že je rada, že matka je tam. Jeho styk s maloletou sa nikdy nerealizoval bez prítomnosti matky. Odvyknutie maloletej od neho sa prejavovalo tým, že si nepamätala jeho meno Q., občas ju v tom preskúša, a tiež v tom, že nerozumie, keď hovorí česky. Maloletá, keď mu nerozumie, reaguje tak, že mlčí, pozerá pred seba, nepovie „zopakuj mi to“. Matka vtedy nie vždy pomáha, vždy skôr zareaguje, že maloletá mu nerozumie, a vtedy príbehne na pomoc. Stáva sa to len keď použije slovo, ktoré maloletá v češtine nepozná. Z dôvodu prevencie hovorí s maloletou po slovensky, ale keď sa pozabudne, tak česky. Tento školský rok sa s maloletou stretol v máji 2021, matka uvádzala, že 2-krát, on si myslí, že 3-krát, ale asi 2-krát. Maloletá, keď ho zbadala, sa usmiala, nebolo to také búrlivé, že by sa na neho vrhla, ale určite prejavila radosť. Potom prebral iniciatívu, pýtal sa jej, kam idú, ako bolo v škole, aké má nové hračky. Maloletá možno viac berie záujem o program ako o neho. Maloletá sa nechce vodiť za ruku s ním, nevie, či okrem matky a svokry sa s niekým vodiť za ruku. Na začiatku nebol problém chytiť maloletú za ruku, sadnúť si mu do lona. Maloletej bol prezentovaný ako nepriateľ, ktorý chodí z Prahy. S maloletou okrem osobného kontaktu bol v skypovom kontakte, a to od marca 2021, kým zase nezačal chodiť na osobný kontakt s maloletou. S maloletou bol v skypovom kontakte každý týždeň v nedeľu od 17.00 h v priemere 20 minút. Matka mu pri skypovom kontakte pomáhala, najlepšie témy s maloletou boli hračky, komentovala, čo vedia, pýtal sa na kamošky, maloletá mu niekedy ukázala školské zošity. Nevie prečo maloletá nekomunikuje s kamarátkami cez Skype. Bol v tom, že keď je dištančné vyučovanie, má ho maloletá cez Skype. Pri jej skypovom kontakte bola jazyková bariéra ako pri osobnom kontakte. Snažil sa hovoriť po slovensky, lebo sa chcel s maloletou dohovoriť. K svojej pracovnej dobe uviedol, že je non-stop od 7.00 h, chodí spať o 22.00 h. Pracuje každý párne víkend. Nepracuje víkendy, keď je s

maloletou, pracuje víkendy, keď je v Prahe. Na dopravu do Bystrice používa výhradne vlak, chodí v piatok ráno Pendolinom s tým, že jeden deň je pre neho a dva dni má pre dcéru. Do Banskej Bystrice prichádza v piatok o 14.30 h. Je pripravený žiť tu s maloletou. Zakúpil si ročnú permanentku na vlak za 20.000 Kč. Cesta z Prahy do Bystrice cez Zvolen mu trvá 10 hodín, cez Žilinu 7 hodín. Do Prahy odchádza v nedeľu o 15.30 h. V Českej republike býva v administratívno-skladovej budove, kde výdavky na bývanie nemá. Okrem toho býva v byte na Vyšehrade, kde má 2-izbový byt, ktorého je vlastníkom, býva tam sám, mesačné výdavky na bývanie predstavujú 4.000 Kč, čo je 150 eur. Na Slovensku má prenajatý byt za 350 eur mesačne. Okrem bytu na M. je vlastníkom poľa pri Prahe, z vlastníctva tejto nehnuteľnosti nemá žiadny príjem. Nie je vlastníkom žiadneho osobného motorového vozidla. Okrem maloletej R., inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Dlhy, pôžičky, poisťky neuhrádza, nemá. Je živnostníkom, podniká v oblasti nákupu, predaja kníh cez e-shop. V administratívno-skladovej budove má výdajňu e-shopu. E-shop môže prevádzkovať aj 500 km od neho. Má 3 zamestnancov, majú minimálnu mzdu, čo je asi 15.000 Kč brutto. Svoj príjem vyčíslil na 1.000 eur netto, iný ďalší príjem nemá.

20. Opatrovník na pojednávaní dňa 18.06.2021 s ohľadom na závery znaleckého posudku odporúčal maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' výživným primerane jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom, s prihliadnutím na vek, zdravotný stav a potreby maloletej. Styk odporučil upraviť v súlade s návrhom znalca a v súlade s posledným rozhodnutím súdu s tým, že na začiatok, keďže bola dlhšia odmlka vzhľadom k objektívnym skutočnostiam, teda pandemickej situácii, odporučil, aby tento styk bol upravený zo začiatku za prítomnosti matky minimálne aspoň po dobu 3 mesiacov a následne už potom bez prítomnosti matky, keďže otec tu má prenajatý byt a môže sa s maloletou stretávať.

21. Úrad komisára pre deti na pojednávaní dňa 18.06.2021 uviedol, že vedie spisovú dokumentáciu vo veci maloletej od roku 2019, od 10.04. Po oboznámení sa so spisovou dokumentáciou vedenou na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a oboznámení sa so znaleckým posudkom, vypracovaným Mgr. H. N., zastáva názor, že zverenie maloletej v súčasnej dobe do osobnej starostlivosti matky je vhodným riešením. K tomuto názoru komisár pristúpil na základe skutočnosti, že maloletá má primárnu väzbu na matku a v súčasnej dobe za posledného roka styk s otcom bol obmedzený, a bol realizovaný prostredníctvom online, alebo prostredníctvom Skype, alebo v rámci mailovej komunikácie. Otec sa s maloletou stretol, podľa vyjadrenia sa matky aj otca, v roku 2021 len 2-krát, a to aj za prítomnosti matky. Úrad komisára pre deti navrhol súdu, aby stretávanie sa maloletej s otcom bolo realizované prvé 3 mesiace za prítomnosti matky a ďalšie mesiace už realizácia styku by prebiehala bez prítomnosti matky. Ohľadom dĺžky styku odporúča, aby bolo prihliadané k názorom odborníka, a zároveň aj k schopnostiam alebo k momentálnej situácii maloletej, to znamená, že aby obidvaja rodičia vnímavo pristupovali k potrebám maloletej a pokúsili sa, otec nadviazať s maloletou taký vzťah, aby sa v jeho prítomnosti cítila bezpečne, a aby vzbudzoval záujem maloletej o stretnutie s ním. Zároveň žiadal matku, aby pomohla a podporovala u maloletej vzťah k otcovi, to znamená, že aby pozitívne vplývala na maloletú, aby vnímavo pristupovala aj k jej potrebám, aby ju aj oboznamovala alebo čítala jej rozprávky v českom jazyku a nejakým spôsobom sa snažila priblížiť maloletej aj český jazyk, pretože je to jazyk, ktorým rozpráva otec a zároveň, aby matka maloletej vysvetlila pozitívne vzťah otca, to znamená, aby aj maloletá pochopila nielen rolu matky vo svojom živote, ale aj rolu otca, pretože je to veľmi dôležité.

22. Právna zástupkyňa matky v záverečnej reči žiadala manželstvo rozviesť, nakoľko sú splnené všetky zákonom stanovené podmienky. Žiadala zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá by spravovala jej majetok. Úpravu styku navrhla upraviť na každý páry týždeň v mesiaci v sobotu od 14.00 h do 18.30 h a v nedeľu od 11.00 h do 15.30 h za prítomnosti matky. Výživné žiadala určiť vo výške 250 eur mesačne z dôvodu, že je dostatočnou sumou a je v záujme maloletej, od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov tým, že maloletá nastúpila do základnej školy, čiže majú za to, že je odôvodnené navýšenie výživného o 50 eur.

23. Právny zástupca manžela navrhovateľky pred záverečnou rečou na dotaz súdu uviedol, že styk otca s maloletou má za to, že sa realizoval v zmysle vyjadrenia matky. Styk otca s maloletou vzhľadom na covid sa počas prázdnin nerealizoval, hľadali náhradné riešenie prostredníctvom videohovorov. Ním navrhovaný rozsah styku sa bude realizovať aj počas prázdnin. Dôvod, pre ktorý otec nenavrhol úpravu styku s maloletou počas prázdnin je ten, že nechcel ísť proti maloletej, považuje to za postačujúce, ale ak by to bolo možné, navrhovali by upraviť styk otca s maloletou počas letných prázdnin 1 kalendárny týždeň v júli a 1 kalendárny týždeň v auguste. Zároveň navrhol prvých 180

dní upraviť styk otca s maloletou za asistencie matky. V záverečnej reči právny zástupca manžela navrhovateľky uviedol, že nie sú dôvody splnené na to, aby došlo k rozvodu manželstva. V prípade, ak súd na základe vykonaného dokazovania dospieje k názoru, že sú splnené hmotnoprávne podmienky pre rozvod manželstva a rozhodne, že dieťa zveruje do výlučnej starostlivosti matky, je toho názoru, že nimi navrhovaná úprava práv a povinností a rozsah styku je plne v záujme maloletej, rešpektuje závery znaleckého posudku, je v súlade so záujmom, aj so zákonom, aj s dohovorom práv dieťaťa, kde sa v podstate reaguje nato a na tú skutočnosť, aby otec mal možnosť budovať si s maloletou vzťah. Z hľadiska návrhu matky, ktorá navrhuje, aby prebiehal styk len za prítomnosti matky, poukazuje na návrh opatrovníka, aj komisára, ktorý sa priklonil k návrhu otca, kde takisto navrhuje prvé 3 mesiace styk za prítomnosti matky a po 3 mesiacoch bez prítomnosti matky. Pokiaľ sa jedná o výšku výživného je názoru, že výživné vo výške 200 eur je primerané. Za týmto účelom poukázal na nálezy ústavného súdu aj skutočnosť, že náklady spojené s cestou a so zabezpečením bývania sú výdavky na maloletú, ktoré otec musí vynakladať, nakoľko došlo k premiestneniu maloletej z miesta jej obvyklého pobytu z Českej republiky na Slovensko. Pokiaľ sa jedná o návrh matky, aby nedošlo k rozšíreniu styku resp. len k zvýšeniu vyživovacej povinnosti majú zato, že v podstate takéto tvrdenie je tvrdením, ktoré z otca robí na jednej strane otca, ktorý má platiť vyživovaciu povinnosť stále vo vyššej a vyššej miere, na druhej strane z vykonaného dokazovania aj vyjadrenia matky je preukázané, že z jej strany žiadna vôľa, resp. žiadny skutok, žiadne úkony k tomu, aby došlo k vybudovaniu lepšieho vzťahu resp. rozšíreniu vzájomného styku maloletej s otcom nedošlo. Žiadal preto súd na základe vykonaného dokazovania zo svojej právomoci rozhodnúť vo veci čo najlepšie a rozšíriť styk otca s maloletou tak ako navrhol.

24. Opatrovník v záverečnej reči odporučil maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat výživným v sume 250 eur mesačne a upraviť stretávanie v zmysle znaleckého posudku prvé mesiace za prítomnosti matky a následne bez prítomnosti matky.

25. Z matkou predložených dokladov vyplýva, že matka maloletej uhradila za školský rok 2020/2021 zápisné v sume 100 eur, školné 1.100 eur, príspevok na školské pomôcky 135 eur, učebnicu angličtiny a hovoriace pero 30 eur, stravné 266,90 eura. Vo svojej domácnosti má mesačný zálohový predpis na 3 osoby v sume 150,25 eura.

26. Z otcom predložených dokladov vyplynulo, že na území Českej republiky má zakúpený ročný lístok na Dráhy Českej republiky v sume 19.990 Kč a na území Slovenskej republiky ročný cestovný lístok na trate Železnice Slovenskej republiky poplatok 850 eur, nie je vedený v registri trestov fyzických osôb, za rok 2020 dosiahol základ dane vo výške 166.745 Kč a daň vo výške 25.005 Kč, dňa 01.02.2021 opätovne uzavrel zmluvu o krátkodobom nájme bytu v Banskej Bystrici, Na L. XX, za dohodnuté nájomné 350 eur, ktoré bolo riadne uhradené.

27. Z pripojeného opatrovaneckého spisu maloletej vyplynulo, že na Okresnom súde Banská Bystrica, pod spis. zn. 37P/291/2017 prebiehalo konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu na návrh matky. V prejednávanej veci bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých, zapísaného v znaleckom denníku znalca pod číslom 24/2019, vypracovaný dňa 07.06.2019, z ktorého vyplynulo, že otec má vytvorený vzťah k maloletej, prejavujú sa v ňom emócie, city, má však svoj spôsob jeho realizácie. Vzťah maloletej k otcovi je vytvorený v obmedzenej miere, má však potrebnú emočnú aj citovú zložku, zrejmy je odstup, určitá zdržanlivosť v citových prejavoch, čo môže byť následkom málo intenzívneho kontaktu s otcom. U maloletej je nižšia úroveň z prežívania spolupatričnosti s otcom, v kontakte s ním nie je u dieťaťa dostatočný pocit istoty, bezpečia. Na druhej strane sa však maloletá rýchlo adaptuje na kontakt s otcom. Potenciál adaptability maloletej je dostatočný a nie je viazaný na ochranu matky k novým situáciám. Matka sa na maloletú výrazne naväzuje, má veľkú potrebu byť jej nápomocná, chrániť ju, čo má obraz hyperprotektivity. Znalec na strane matky odporučil upustiť od hyperprotektivity a na strane otca odporučil prejsť z pozície teoretika výchovy k praktickému realizovaniu, zaoberania sa dieťaťom. Maloletá podľa vyjadrenia znalca v znaleckom posudku je schopná zvládnuť kontakt s otcom bez prítomnosti matky v rozsahu 3 hodín cez víkendové dni. Okresný súd Banská Bystrica, rozsudkom č. k. 37P/291/2017-728 zo dňa 10.10.2019 maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach, otca zaviazal prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 200 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.10.2019 a zároveň upravil styk otca s maloletou na každý párnny týždeň v mesiaci v sobotu od 14.00 h do 18.30 h a v nedeľu od 11.00 h do 15.30 h. Rodičom uložil povinnosť podrobiť

sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudok okresného súdu zmenil tak, že maloletú budú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach obidvaja rodičia a v ostatnej časti rozsudok potvrdil.

28. Z potvrdenia zamestnávateľa matky vyplynulo, že dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 1.008,91 eura.

29. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

30. Podľa § 19 Zákona o rodine, O uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť. O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd. Na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

31. Podľa § 23 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahu medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

32. Podľa § 24 ods. 1, 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

33. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

34. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

35. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

36. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

37. Podľa § 37 ods. 2, písm. d Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

38. Podľa § 37 ods. 7, 8 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

39. Ustanovenie § 23 Zákona o rodine upravuje hmotnoprávne podmienky rozvodu manželstva. Podľa ods. 1 § 23 Zákona o rodine, môže súd manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Zákon o rodine neviaže možnosť rozvodu manželstva na jednotlivé, konkrétne dôvody vypočítané v zákone, ale ako dôvod uvádza vážne narušenie a trvalý rozvrat vzájomných vzťahov medzi manželmi. Zákonné ustanovenie sa neuspokojuje s akýmkoľvek narušením a rozvratom vzťahov, ale vyžaduje ich určitý kvalifikovaný stupeň. Pri skúmaní, či sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, súd berie do úvahy najmä vzájomný vzťah medzi manželmi a doterajšie spolužitie, jeho dĺžku, možnosť poskytovať si osobnú, mravnú a materiálnu pomoc. Intenzitu narušenia rozvratu súd skúma aj z hľadiska, či manželstvo môže plniť svoj spoločenský účel. Týmto sa zdôrazňuje objektivita hodnotenia dôsledkov narušenia vzťahov medzi manželmi a vážnosť rozvratu manželstva, lebo v každom prípade treba skúmať, aký vplyv majú tieto okolnosti na možnosť naplnenia spoločenského účelu manželstva, ako aj na obnovenie manželského spolužitia. Samotné príčiny rozvratu manželstva môžu spočívať v objektivných okolnostiach, ktoré sú mimo vôle manželov alebo v subjektívnom správaní manželov, manželom vedomom zavinení porušovaním manželských práv a povinností tak, ako uvádza ustanovenie § 18 a § 19 Zákona o rodine. Spoločenský účel manželstva má svoje ťažisko v založení rodiny, výraznej výchove detí a vo vytvorení zdravého rodinného prostredia. Súd preto pri rozhodovaní o rozvode musí prihliadať aj na záujmy maloletého dieťaťa. Prihliadať na záujmy maloletého dieťaťa pri rozvode manželstva znamená posúdiť, ako pôsobí rozvrat vzťahov medzi manželmi na maloleté dieťa a v akom prostredí bude dieťa vyrastať po prípadnom rozvode manželstva.

40. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že manželia uzavreli dňa 18.10.2013 manželstvo po 2-ročnej známosti. Súd takéto trvanie známosti pred uzavretím manželstva nepovažuje za krátkodobé, avšak napriek tomu môže konštatovať, že manželia dostatočne nepoznali svoje predstavy ohľadom fungovania manželstva, spolužitia a výchovy ich spoločného dieťaťa. Takéto konštatovanie súdu vyplýva už zo skutočnosti, že navrhovateľka vstupovala do manželstva s určitými predstavami, ideálmi, keďže išlo u nej o prvý vážny vzťah, imponovalo jej na manželovi jeho sebavedomie, ktoré neskôr začala vnímať ako presadzovanie manžela v ich vzťahu a fungovaní. Manžel zase vstupoval do manželstva ako starší, skúsenejší, a preto sa prirodzene v ich manželskom vzťahu presadzoval. V partnerskom vzťahu manželov tiež zohral výraznú úlohu vekový rozdiel 11 rokov. Navrhovateľka sa v manželstve cítila nedocenená, nevnímala zo strany manžela úctu, rešpekt, záujem o ňu. Naopak, vnímala, že všetko, čo urobí, nie je správne. Ani narodenie ich dcéry manželov nespojilo, naopak, ako partnerov ich rozdelilo, nakoľko navrhovateľka sa neprimerane upla na ich maloleté dieťa, čo manžel navrhovateľky podľa tvrdenia samotnej navrhovateľky v návrhu, riešil odťahovaním v júni 2015, a manžel navrhovateľky nepoprel. Manželia podľa vyjadrenia navrhovateľky od júna 2015, t.j. od odťahovania sa manžela z

domácnosti a podľa vyjadrenia manžela navrhovateľky od júna/júla 2017, nežijú v spoločnej domácnosti. Súd preto s určitosťou môže konštatovať, že manželia minimálne od júna/júla 2017, t. j. 4,5 roka nežijú v spoločnej domácnosti a od tohto obdobia spoločne nezabezpečujú chod domácnosti, spoločne nerozhodujú vo veciach rodiny, domácnosti, spoločne nehospodária, spoločne nezabezpečujú výchovu, výživu maloletej, ako partneri spoločne netrávia čas, nepomáhajú si, intímne od narodenia ich maloletého dieťaťa nežijú. Za toto obdobie si manželia zariadili každý svoj vlastný život, citovo sa odpútali od seba, aj keď manžel navrhovateľky to popieral, ale pre záchranu manželstva neurobil žiadne kroky, manželke pri osobných sviatkoch nezablahoželal, nezakúpil darček, nezorganizoval pre nich ako partnerov spoločný program. Navrhovateľka vo svojom výsluchu uviedla, že vzhľadom na svoje skúsenosti, manželovi nedôveruje. Vykonaným dokazovaním súd mal tak preukázaný objektívny a kvalifikovaný rozvrat vzťahov medzi účastníkmi konania, ktorý je takej dĺžky, ale najmä intenzity, že ich manželstvo neplní, a ani nemôže plniť svoj spoločenský účel, vyplývajúci z jeho základných funkcií, a to funkcie biologickej, výchovnej, vzájomnej pomoci, hospodárskej. Manžel navrhovateľky s rozvodom manželstva nesúhlasil, aj keď racionálne si uvedomuje nemožnosť po 4,5 roka obnoviť ich manželské spolužitie tak, aby plnilo svoje funkcie. Sám vo výsluchu potvrdil, že ich manželstvo je od roku 2017 nefunkčné. Súčasné obnovenie spolužitia manželov vzhľadom na jednoznačný postoj navrhovateľky nie je ani reálne. Súd preto súčasné manželstvo dlhodobo hodnotí ako len formálny zväzok. Manžel navrhovateľky ako jediný dôvod, pre ktorý nesúhlasil s rozvodom manželstva uvádzal, že nie je v záujme ich maloletého dieťaťa a práva na starostlivosť o maloleté dieťa zo strany obidvoch rodičov. Súd však vzhľadom na dĺžku spolužitia rodičov, s prihliadnutím na vek maloletej, ktorá je už na súčasnú odľuku rodičov zvyknutá dospel k záveru, že rozvod manželstva nie je ani v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa. Naopak, rozvodom manželstva sa zosúladi faktický stav s právnym. Súd preto dôvod zamietnutia návrhu na rozvod manželstva uvádzaný manželom navrhovateľky nemohol zohľadniť. Naopak, súd mal splnené všetky zákonom stanovené podmienky pre rozvod manželstva, a preto návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva vyhovel.

41. S konaním o rozvod manželstva podľa § 100 CMP je spojené konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode.

42. Matka sa podaným návrhom domáhala na čas po rozvode zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec nesúhlasil so zverením maloletej na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, žiadal zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti. V priebehu konania sa zmieril s možnosťou zverenia maloletej na čas po rozvode do osobnej starostlivosti, čo vyplynulo z jeho písomného podania zo dňa 01.06.2021 (č .l. 340), v ktorom navrhoval len upraviť jeho styk s maloletou. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že minimálne od júna/júla 2017 matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú. Maloletá v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 37P/291/2017 bola na čas do rozvodu zverená do osobnej starostlivosti matky. V rámci tohto konania bolo vykonané znalecké dokazovanie, v rámci ktorého znalec otcovi odporúčal prejsť z pozície teoretika výchovy k praktickému realizovaniu zaoberania sa dieťaťom a matke zase odporúčal upustiť od hyperprotektivity. Matka maloletej dlhodobo zabezpečuje starostlivosť o maloletú, v jej starostlivosti od roku 2017 sociálnym šetrením neboli zistené žiadne nedostatky. Matka má vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletej. Maloletá vzhľadom na dĺžku pobytu v súčasnej domácnosti matky si v nej vytvorila svoje sociálne, citové väzby, má v nej zaužívaný režim. Otec maloletej má vytvorené bytové podmienky na území Slovenskej republiky pre výchovu maloletej, avšak maloletá na domácnosť otca a jeho prostredie nie je zvyknutá. Maloletej bol diagnostikovaný Aspergerov syndróm, pre ktorý bola aj uznaná za občana s ťažkým zdravotným postihnutím. Súdu je zrejmé, že maloletá pre svoj všestranný fyzický, psychický vývoj potrebuje stabilné výchovné prostredie bez takej výraznej zmeny, akým by bol jej prechod do domácnosti otca. Maloletá je citovo naviazaná na matku, čo vyplynulo jednak z pohovoru s maloletou, a jednak zo znaleckého posudku vypracovaného v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, pod spis. zn. 37P/291/2017. Súd vzhľadom na takto zistený skutkový stav mal za to, že je v záujme maloletej zabezpečiť jej aj po rozvode jej rodičov kontinuálnosť výchovného prostredia, a preto maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvode. V tomto smere, vzhľadom na výsledky dokazovania, neobstáli ani výhrady otca voči starostlivosti matky o maloletú uvedené v jeho výsluchu na pojednávaní. Súd však nevyhovel návrhu matky, aby len ona maloletú zastupovala a spravovala jej majetok v bežných veciach, pretože matka žiadnym spôsobom neodôvodnila takéto obmedzenie práv otca vo vzťahu k maloletej. Súd preto zhodne ako v konaní vedenom na Okresnom súde Banská

Bystrica, pod spis. zn. 37P/291/2017 rozhodol tak, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach samostatne.

43. Pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, súd vychádza z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, t. j. veku, odôvodnených potrieb maloletej a možností, schopností, majetkových pomerov otca. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletá má 7 rokov, ukončila 1. ročník súkromnej základnej školy, s návštevou ktorej otec súhlasil (podľa vlastného vyjadrenia podpísal prihlášku do školy, zúčastnil sa zápisu maloletej), a do ktorej sa za školský rok uhrádzalo zápisné 100 eur, školné 1.100 eur, príspevok na školské pomôcky 135 eur, stravné 266,90 eura, učebnica angličtiny a hovoriace pero 30 eur. Maloletá je vedená v pedopsychologickej, psychiatrickej, gastroenterologickej ambulancii, s návštevou ktorých zvýšené výdavky nie sú. Matka má zvýšené výdavky spojené s výživovými doplnkami a vitamínmi maloletej. Inak má matka bežné výdavky spojené so zabezpečením osobných potrieb maloletej. Otec maloletej, podľa oznámenia daňového úradu, dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 11.811,67 Kč. Otec inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Súd na základe takto zisteného skutkového stavu ustálil výšku výživného v sume 230 eur. Súd má za to, že takto určené výživné je otec schopný uhrádzať bez ujmy vlastnej výživy. Súd pri určovaní výšky výživného zohľadnil súhlasné stanovisko otca s návštevou súkromnej základnej školy maloletej, s návštevou ktorej sú zvýšené výdavky, na ktorých sa otec prostredníctvom súdom určeného výživného musí podieľať. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že výživné v zmysle § 76 ods. 1 Zákona o rodine, je pravidelné mesačné plnenie, z ktorého sa majú pokryť všetky potreby maloletého dieťaťa spojené s jeho bývaním, ošatením, obutím, krytím školských, športových, kultúrnych potrieb, zdravotného stavu, osobnostného rozvoja. Súd v tejto časti celému rozsahu návrhu matky nevyhovел z dôvodu, 1/ že aj matka má vyživovaciu povinnosť maloletej, jej príjem vo výške 1.008,91 eura jej umožňuje podieľať sa na výžive maloletej, 2/ poberania rodinných prídavkov na maloletú, uplatňovania daňového bonusu, 3/ zvýšených výdavkov otca spojených s realizáciou styku s maloletou (v tomto smere súd akceptoval argumentáciu právneho zástupcu otca). V súvislosti s vyživovacou povinnosťou matky súd však uvádza, že nemožno od nej požadovať, aby zabezpečovala sústavnú 24-hodinovú starostlivosť o maloletú, ako aj jej výživu v rovnakom rozsahu ako otec. Je preto práve povinnosťou otca podieľať sa na výžive maloletej vo väčšom rozsahu, čo bolo dôvodom, pre ktorý súd určil výživné vo výške 230 eur, a nie vo výške, ako bolo určené na čas do rozvodu, t. j. v sume 200 eur mesačne. Súd nemohol zobrať do úvahy argumentáciu právnej zástupkyne matky, že je vzhľadom na nástup maloletej do školy je dôvod na zvýšenie výživného o 50 eur, pretože v rámci tohto konania nepostupuje podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, ktoré upravuje hmotnoprávne podmienky pre zvýšenie výživného, ale postupuje podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko v rámci rozvodového konania nezvyšuje výživné, ale určuje výživné.

44. Matka podaným návrhom sa domáhala úpravy styku otca s maloletou na každý páry týždeň v sobotu od 14.00 h do 17.00 h a v nedeľu od 11.00 h do 14.00 h, za jej prítomnosti. V priebehu konania prostredníctvom právnej zástupkyne navrhla upraviť styk otca s maloletou na každý páry týždeň v roku od soboty 14.00 h do 18.30 h a v nedeľu od 11.00 h do 15.30 h, za jej prítomnosti. Otec v písomnom vyjadrení zo dňa 01.06.2021 (č. l. 346) navrhol upraviť styk s maloletou počas prvých 180 dní od právoplatnosti rozsudku na každý páry týždeň v mesiaci v sobotu od 14.00 h do 18.30 h a v nedeľu od 11.00 h do 15.30 h a následne každý páry týždeň v mesiaci v piatok od 15.30 h do 18.30 h, v sobotu od 9.00 h do 18.30 h, v nedeľu od 9.00 h do 16.30 h, bez prítomnosti matky. Následne na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu zotrval na ním navrhovanej úprave styku s maloletou s tým, že prvých 180 dní od právoplatnosti rozsudku, by sa jeho styk s maloletou realizoval za prítomnosti matky. Účelom úpravy styku oprávneného rodiča, ktorým v danom prípade je otec je jednak to, aby otec mal možnosť podieľať sa na výchove, starostlivosti, formovania osobnosti maloletej a maloletá neprimerane silne pociťovala absenciu otca vo svojej domácnosti. Pri samotnej úprave rozsahu styku otca s maloletou súd berie do úvahy okolnosti na strane dieťaťa ako je jeho vek, zdravotný stav, plnenie školských, mimoškolských aktivít a na strane otca ako oprávneného rodiča, vytvorenie bytových, ekonomických podmienok na realizáciu styku s maloletou a v neposlednom rade ich vzájomný vzťah a vzdialenosť ich bydlísk. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, pod spis. zn. 37P/291/2017 bol upravený styk otca s maloletou na každý páry týždeň v mesiaci, v sobotu od 14.00 h do 18.30 h a v nedeľu od 11.00 h do 15.30 h bez prítomnosti matky, ktorý sa v zmysle súdneho rozhodnutia aj realizoval okrem obdobia od septembra 2020 do mája 2021 z dôvodu protipandemických opatrení, čiže z objektívneho dôvodu, ale po dohode rodičov za prítomnosti matky. Počas tohto obdobia mal otec zabezpečený kontakt s maloletou prostredníctvom videohovoru, ktorý sa realizoval každú nedeľu. Zo znaleckého dokazovania vykonaného v konaní vedenom na Okresnom

súde Banská Bystrica pod spis. zn. 37P/291/2017 vyplynula u maloletej nižšia úroveň z prežívania spolupatričnosti s otcom, v kontakte s ním je nedostatočný pocit istoty a bezpečia, avšak na druhej strane sa maloletá veľmi rýchlo adaptuje na kontakt s otcom. Už v tom čase znalec odporúčal styk otca s maloletou bez prítomnosti matky. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že znalecký posudok bol vypracovaný dňa 07.06.2019, odkedy maloletá je vekovo staršia, ukončila 1. ročník súkromnej základnej školy, v ktorej napriek diagnostikovanému Aspergerovmu syndrómu, sa podľa charakteristiky školy zadaptovala, nemá problém sa začleniť do kolektívu. Rovnako z vyjadrenia matky vyplynulo, že maloletá sa zadaptovala tak na dištančné a prezenčné vyučovanie, videohovory s otcom. Súd vzhľadom na takúto preukázanú adaptačnú schopnosť maloletej, preukázaný vzťah maloletej k otcovi (jej spôsoby zvitania), zistenú hyperprotektivitu matky znaleckým dokazovaním, ktorá sa prejavila aj pri vykonaní pohovoru s maloletou prostredníctvom opatrovníka a psychológa referátu poradensko-psychologických služieb, kedy nerešpektovala pokyny psychológa za účelom pohovoru s maloletou tým, že neopustila miestnosť, čím zmarila dôkaz, vytvorenie bytových podmienok na realizáciu styku otcom, vek maloletej 7 rokov, schopnosť otca rešpektovať potreby maloletej (v prípade požiadaviek maloletej akceptovanie prítomnosti matky počas realizácie jeho styku s maloletou) má za to, že prítomnosť matky na styku otca s maloletou nie je potrebná, a preto v tejto časti jej návrhu nevyhovela. Súd má za to, že správnou motiváciou zo strany matky, v čom jej bude nápomocné aj súdom nariadené odborné poradenstvo, maloletá dokáže byť s otcom bez prítomnosti matky tak, ako tomu je v čase plnenia jej školských povinností, pri ktorých taktiež matka nie je prítomná. Je tiež na matke, aby otcovi poskytovala dostatočné informácie o maloletej, jej prežívaní, správaní preto, aby otec mohol adekvátne reagovať na potreby maloletej. Súd v zmysle § 215 ods. 1 CSP rozhoduje na základe skutkového stavu v čase rozhodovania súdu. Súd preto nemohol akceptovať návrh otca na jeho úpravu styku s maloletou s rozčlenením obdobia od právoplatnosti rozhodnutia do 180 dní a následne inej úpravy po uplynutí 180 dní. Súd styk otca s maloletou na každý páry týždeň v roku, v sobotu a v nedeľu upravil v zmysle zhodného návrhu rodičov, pretože zodpovedal vyššie uvedeným okolnostiam na strane maloletej a otca. Pokiaľ otec navrhoval po 180 dňoch upraviť styk aj v piatok, súd považoval vzhľadom na vzdialenosť medzi otcom a maloletou adaptačnú schopnosť maloletej, potrebu umožnenia otcovi čo najčastejší a čo najširší kontakt s maloletou počas jeho zotrvania na území Slovenskej republiky, upraviť styk otca s maloletou aj v piatok od 15.30 h do 18.30 h v zmysle jeho návrhu. Súd neupravil styk otca s maloletou v čase rozhodovania v zmysle jeho návrhu po uplynutí 180 dní od právoplatnosti rozhodnutia v sobotu od 9.00 h do 18.00 h a v nedeľu od 9.00 h do 16.30 h z dôvodu, že ide o realizáciu styku otca s maloletou počas tzv. bežného roka, kedy si maloletá plní školské povinnosti, na ktorých sa otec doposiaľ nepodieľal a pre jazykovú bariéru by to bolo náročné pre maloletú. Súd pri tejto úprave preto akceptoval zaužívaný režim maloletej pri plnení školských povinností, jej prípravy na vyučovanie v pondelok. Otec vo svojich, či už písomných vyjadreniach, alebo výsluchoch na pojednávaní prezentoval svoj záujem podieľať sa na starostlivosti o maloletú a adaptačnú schopnosť maloletej, a preto súd v zmysle § 40 CMP, prekročil návrh otca a upravil jeho styk aj počas zimných, jarných, veľkonočných, letných prázdnin. Súd pri úprave styku otca s maloletou počas prázdnin zohľadnil, že ide o obdobie voľna pre maloletú, potrebu umožnenia maloletej zažiť zvyky, tradície otca v jeho prenajatom byte v Banskej Bystrici, umožniť maloletej a otcovi aktívne tráviť čas, čiže vytvoriť si spoločný program, a preto obdobie zimných, letných prázdnin rozdelil obom rodičom v rovnakej miere. Jarné a veľkonočné prázdniny upravil striedavo v rovnakej miere tak matke, ako aj otcovi. Súd však vzhľadom na doterajší realizovaný rozsah styku otca s maloletou upravil styk otca s maloletou denne, bez nočného prespania. Súd v čase svojho rozhodovania považoval za potrebné najskôr „rozšíriť“ styk otca s maloletou počas dňa, keďže maloletá doposiaľ jednak nespala bez matky, a jednak je vo svojej domácnosti. Súd prípadné nočné prespanie v domácnosti otca za súčasného stavu považoval ešte za predčasné.

45. Súd miesto preberania a odovzdávania maloletej rodičmi upravil pred vchodom do obytného domu matky, kde si už v súčasnosti rodičia maloletú aj odovzdávajú.

46. Súd matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom pripraviť, čo znamená po psychickej stránke maloletú pripraviť tak, aby otca neodmietala a zároveň maloletú otcovi odovzdala s potrebnými osobnými vecami.

47. V konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 37P/291/2017 súd upravoval výkon rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu. Súd v tomto konaní rodičom uložil výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Keďže účinky

tohto rozhodnutia rozhodnutím o rozvode zaniknú a zistením potreby pokračovania v poradensko-psychologickom procese, súd rodičom maloletej aj na čas po rozvode uložil výchovné opatrenie. Dôvodom nariadeného výchovného opatrenia bola skutočnosť, že doposiaľ nespĺnilo svoj účel, poskytnutie odbornej pomoci matke pri odstránení hyperprotektivity, zlepšenia komunikácie rodičov najmä pri poskytovaní informácií matky o maloletej otcovi tak, aby bol splnený účel súdom upraveného styku otca s maloletou.

48. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP z dôvodu, že na aplikáciu iného zákonného ustanovenia neboli splnené zákonné dôvody.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné písomné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode oznámiť úradu, poverenému viesť matriky, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).